

Kollektive overenskomster

1.4.1. Underkendelse af organisationsaftaler indgået efter bemyndigelse

Arbejdsrettens beslutning af 8. januar 2003.

Parter

Landsorganisationen i Danmark for Statsansattes Kartel for Specialarbejderforbundet i Danmark, Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, Dansk Metal, Dansk EI-Forbund, Malerforbundet i Danmark, Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark og Forbundet Træ- Industri- Byg i Danmark
mod
Finansministeriet

Resumé

Forsvarsministeriet havde efter bemyndigelse fra Finansministeriet indgået aftaler om fornyelse af 2 organisationsaftaler. Aftalerne blev efterfølgende underkendt af Finansministeriet. For den ene aftales vedkommende skete underkendelsen mere end 9 måneder efter indgåelsen.

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne var der mellem Finansministeriet og CFU aftalt en "køreplan", som gjorde det muligt at indgå aftaler med de enkelte organisationer, inden der blev indgået et CFU-forlig. Dette åbnede mulighed for ved urafstemningen samtidig at tage stilling til aftalen med den enkelte organisation og til CFU-forliget.

Arbejdsretten bemærkede, at det følger af en ufravegen praksis, som alle organisationer er bekendt med, at aftaler indgået mellem organisationer og ministerier efter bemyndigelse skal godkendes af Finansministeriet. Den omstændighed, at overenskomstforhandlingerne var sket efter en ny "køreplan" aftalt mellem Finansministeriet og CFU medførte ingen ændringer i denne kompetencefordeling, og det fremgår da også udtrykkeligt af de 2 aftaler, at de er indgået med forbehold for Finansministeriets godkendelse.

Der må foreligge helt ekstraordinære omstændigheder for at en aftale, der kræver Finansministeriets godkendelse, kan anses for endeligt indgået uden godkendelse på grund af passivitet, og sådanne omstændigheder forelå ikke i denne sag. Finansministeriet blev således frikendt.

Påstande

Landsorganisationen i Danmark påstod, at Finansministeriet skulle anerkende, at organisationsaftalen indgået med SiD samt organisationsaftalen indgået med bl.a. en række håndværkerorganisationer var endeligt indgået og gældende.

Finansministeriet påstod frifindelse.

Sagsfremstilling

Sagen vedrører spørgsmålet om Finansministeriet gennem passivitet har tiltrådt 2 aftaler om fornyelse af organisationsaftaler indgået af Forsvarsministeriet efter bemyndigelse, men under forbehold for Finansministeriets godkendelse.

I henhold til Statsministeriets bekendtgørelse af 11. januar 1973 har Finansministeriet kompetencen vedrørende alle sager om aftaler og fastsættelse af løn - og ansættelsesvilkår for personale under andre ministerier.

Finansministeriet delegerer i mindre omfang retten til at indgå organisationsaftaler til andre ministerier og styrelser, bl.a. Forsvarsministeriet. Det forudsættes dog, at Finansministeriet får tilsendt forhandlingsresultatet til endelig godkendelse sammen med en beregning af de økonomiske konsekvenser, hvilket fremgår af Finansministeriets brev af 19. december 2001 til Forsvarsministeriet. I de 2 omtalte aftaler var der da også taget forbehold for Finansministeriets endelige godkendelse.

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne for perioden 2002-2005 var der mellem Finansministeriet og CFU indgået en aftale om plan for forhandlingerne om fornyelse af organisationsaftaler m.v. ("køreplan"). Ifølge denne aftale var det muligt at forhandle og indgå aftaler med de enkelte organisationer inden for CFU, inden CFU-forliget var indgået. Det var herved muligt at sende indgåede aftaler med de enkelte organisationer til urafstemning sammen med CFU-forliget.

"Køreplanen" indeholdt en særlig bestemmelse om delegationsområdet, hvoraf det fremgår, at det pågældende ministerium og de respektive organisationer indgår særskilt aftale om udveksling af krav.

Forsvarsministeriet indgik aftale om fornyelse af organisationsaftale med SiD den 25. januar 2002, og forhandlingsresultatet blev dagen efter sendt til Finansministeriet, og fordelt til det relevante kontor i Finansministeriet den 28. januar 2002. Der var opnået enighed mellem Forsvarsministeriet og med håndværkerorganisationerne m.fl. den 6. februar 2002 og resultatpapiret blev underskrevet den 19. februar 2002, men da Forsvarsministeriet ønskede rettelser, blev det erstattet af et nyt resultatpapir af 23. maj 2002. Forsvarsministeriet anmodede ved brev af 21. juni 2002 om Finansministeriets godkendelse af aftalerne. De økonomiske beregninger for begge aftaler var vedlagt.

Efter sagsbehandling, drøftelser samt supplerende skriftlig redegørelse fra Forsvarsministeriet underkendte Finansministeriet de 2 aftaler ved brev af 18. november 2002. Begrundelsen for underkendelsen var bl.a., at de aftalte lønninger var markant højere end inden for den øvrige del af staten.

CFU-forliget blev indgået den 27. januar 2002. Det fremgår af et bilag (bilag N) til CFU-forliget, at der afsættes en pulje til fornyelse af organisationsaftale og ny løn på 21.320.000 kr. jf. lokalt forhandlingsresultat i Forsvarsministeriet.

Parternes argumenter

Landsorganisationen i Danmark gjorde gældende, at Finansministeriet ved passivitet havde tiltrådt de 2 aftaler.

Endvidere blev der gjort gældende, at forhandlingerne var et led i de fremrykkede forhandlinger, og derfor kun kunne være blevet underkendt, hvis det var sket i umiddelbar tilknytning til aftalernes indgåelse og organisationernes urafstemning. Aftalen med SiD blev indgået den 25. januar 2002, og selv om resultatpapiret med håndværkerorganisationerne først blev underskrevet den 6. februar 2002, var forhandlingerne dog reelt afsluttet inden CFU-forliget blev indgået, og derfor er forhandlingsresultatet en del af CFU-forliget.

Der blev yderligere gjort gældende, at som Bilag N var formuleret, havde Forsvarsministeriet indgået en aftale inden CFU-forliget, som Finansministeriet var bekendt med, og hvor merudgifterne var beregnet.

Finansministeriet gjorde gældende, at Finansministeriet ikke ved passivitet kan tiltræde en aftale og i øvrigt bestrides, at der foreligger passivitet.

Endvidere blev der gjort gældende, at det altid har været organisationerne bekendt, at en godkendelse af Finansministeriet er en ufravigelig betingelse for, at forhandlingsresultat kan anses for endeligt indgået og kan træde i kraft.

Der gøres yderligere gældende, at organisationerne ikke havde grund til antage, at en godkendelse ikke var nødvendig.

Endelig gøres gældende, at delegationsområdet ikke var omfattet af de fremrykkede forhandlinger, og det afsatte beløb til Forsvarsministeriet, som fremgår af Bilag N, var et maksimumsbeløb, inden for hvilket Forsvarsministeriet og de faglige organisationer kunne forhandle. I øvrigt var Finansministeriet ikke i besiddelse af forhandlingsresultatet for de 2 aftaler, da bilag N blev forhandlet.

Retsformandens beslutning

Efter forelæggelse og afgivelse af forklaringer traf retsformanden beslutning i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3.

Retsformanden bemærkede, at Finansministeriet siden 1973 har haft kompetencen vedrørende aftaler om og fastsættelse eller godkendelse af løn- og ansættelsesvilkår for personale under andre ministerier. Det følger af en siden da ufraveget praksis, som alle organisationer er bekendt med, at aftaler mellem organisationerne og de ministerier der af Finansministeriet er blevet bemyndiget til at forhandle, skal godkendes af Finansministeriet.

Den aftalte "køreplan" medførte ingen ændring i denne kompetencefordeling, og det fremgår da også udtrykkeligt af organisationsaftalerne, at disse blev indgået med forbehold for Finansministeriets godkendelse.

På denne baggrund må der foreligge helt ekstraordinære omstændigheder for at en aftale, der kræver Finansministeriets godkendelse, kan anses for endeligt indgået uden godkendelse af Finansministeriet. Uanset at sagsbehandlingstiden har været længere end sædvanlig, forelå sådanne omstændigheder ikke i denne sag.

Finansministeriet blev således frifundet.